

Tesalonike a zengât ekap kânok Pauloŋâ kulemgum ziŋgip.

Pauloŋâ zengât op Anutugâren sâiwap sâip.

1 ¹Paulo, Siliwano sot Timoteo, nen Tesalonike kamânân kâmut ândie, zengât ekap zi kulemgum ziŋgen. Zen Anutu Ibâ sot Kembu Yesu Kristo zet sot pâlâtân upme, zengât ekap zi kulemguen. Tânzânŋozânŋoŋ sot um lumbeŋâ zengâren zimbap.

²Nen âsâbân zengât op Anutugâren sâiwap sâim dukumen. Ninâu sâmen dâp zengât nânŋâm ândimen. ³Zen nânŋâm pâlâtânziŋŋât op Kembu kore okŋaŋgâme. Zen umziŋandâ Anutu gâsum pâlâtân kwap nep tuume. Kembuniŋâ Yesu gâbapkât um bâbâlaŋ op mambât ândie. Zen yatâ upme. Zorat nânŋâm Ibâniŋâ Anutu zâkkâren ninâu sâmen. ⁴Bukurâpnâ, nen itâ nânŋen. Anutuŋâ umŋâ gâsum sâlâpzânŋoi gâsum sâlâpzânŋoi.

⁵Yatâ otziŋgipkât den siŋgi âlip mem ga dâzânŋoindâ den yenŋâ mân oip. Zo imbanŋaŋoot sot Kaapum sot oip. Den zo nânŋâne umziŋan giarip. Nen zen sot ândim kut ŋâi ŋâi urâwen, zorat topŋâ ek nânŋâwe. Zengât op yatâ op ândiwen, zo nânŋe.

⁶Nengât orot mâme ek nânŋâweŋâ yatik op ândiwe. Oi Kembu zik orot mâme zo ekŋâ yatik moliwe. Zen siŋgi âlip nânŋâm mem ândiwe. Siŋgi âlip sâknam kwâkŋan mem ândine Tirik Kaapumŋâ mem bâbâlaŋ kwatziŋgi sâtâre op nânŋâwe. ⁷Zen Kembugâren nânŋâm pâlâtân kwâkŋaŋgâne Makedonia sot Grik hânân siŋgiziŋ nânŋâm yatik urâwe.

Tesalonike a zengât den siŋgi kamân dâp arip.

⁸Zengâren gâbâ Kembugât den laŋ kârâm âi Makedonia sot Grik hânân muyageip. Oi zorik buŋâ. Zen Anutu nânŋâm pâlâtân kwarâwe, zorat den siŋgi kamân dâp ari nânŋâne niŋâ mân dâzânŋowen. ⁹Zen ziiŋak nen zengâren ga nep tuugindâ bonŋâ muyageip, zorat den siŋgi dâtnânŋome.

Oi zen lopio yennâ, anjâ tuutuun, zo kândâtkom Anutu, ândiândi marijâ bonjâ mâte oknjangâm arâpnâ urâwe. ¹⁰Oi nanjâ Yesu mumujan gâbâ mângaip, zâk gâtâm sumbemân gâbâ gâbap. Oi narâk patin Anutu kuknjangât bonjâ zo sâi nenjâren mân âsâgibap. Zen zâk gâbapkât um bâbâlan op mambât ândime. Nen zengâren nep tuugindâ bonjâ muyageip, zorat singi ziijak nângâm nâ zo yatâ sâm dâtnowe.

Paulo zâk Kembujâ egi âlip upap, zorat sâip.

2 ¹Bukurâpnâ, zengâren ga nep tuugindâ bon buj mân oip, zo ziijak nânge. ²Mârum Pilipi kamânân nângom mem nâi nâi otningâwe, zo nânge. Yatâ otningâne Anutujâ betnijan mei kengât buj zengâren gam ândiwen. Oi a donjeb kâsa otningâne lan Anutugât den singi zo sapsun zingâwen. ³Um bâbâlan den sâmen, zo nângâm gulipkum mân sâmen. Den sarâ mân sâmen. ⁴Zorat op Anutujâ niŋgiri âlip opmap. Den singi âlip sânatkât sâm niŋgip, zorat dâp sâmen. A zij niŋgitne âlip upapkât bujâ. Anutujâ nengât nângi âlip upapkât sâmen. Anutu zâk umninanjât top ekmap. ⁵Zen nengât topniŋ nângâme. Nen mân kâitzângomen. Mân elakzângomen. Oi zengâren kât sikumgât âkñâle mân urâwen. Zo Anutujâ nângi ko san.

⁶A kutâ otzingânakât mân sâwen. Kristogât Aposolo op ândim kut nâi nâigât sâindâ dâp upap. Zo nângâmjâ zen mo kamân nâmbutjâ zen a kutâ otzingânat mân sâwen. ⁷Bujâ. Ambân nâinjâ murarâpnâ on galem otzingâmap, zo yatâ nen zengâren ândim galem otzingâwen. ⁸Nengât âkñâle zengâren zeipkât Anutugât singi âlip dâzângonatkat zorik bujâ. Nen kore otzingâm ândinam urâwen. Umniŋâ zengâren kirip, zorat.

⁹Bukurâpniŋâ, sâknam nep tuum ândiwen, zo nânge. Zengâren gâbâ kut nâi nâi zo mân minam nâtik sirâm nep kârâpñoot tuum ândiwen. Kanpitâ mân kwatzingânatkât zengâren nep tuum ândiwen. Zo yatâ op Anutugât den singi âlipnâ dâzângowen, zo nângâme. Oi Anutu zâk yatik topniŋ nângap. ¹⁰Nen um salek sot târârakjâ, tosa buj ândim Kembugât kâmut op ândie, zengâren nep tuuwen. ¹¹Njâi itâ nângâme. Ibânjandâ murarâjâ den dukumap, zo yatik niinjâ den dâzângowen. Um bâbâlan den sot girem den dâzângowen. ¹²Anutujâ zâkkât um topñan sot âsakñan ândibi sâm diizingâmap. Oi zen zâkkât a bonjâ op, zâkkât tobat op ândibigât den yatâ zo dâzângowen.

Kembugât den lunetâ kâsa otzingâwe.

¹³Nen Anutugât den dâzângoindâ nângâne a den mân oip. Zo âlip nângâwe. Zo Anutugât den. Zen den zo nângâm mem umziŋan pane nep tuumap. Oi zorat nen âsâbâj Anutugâren sâiwap sâmen.

¹⁴Bukurâpnâ, zen Anutugât kâmut Yudaia hânân Yesu Kristogâren pâlâtâj urâwe, zen sot tobat kânok urâwe. Zen Yuda a zinjâ kâsa

otziŋgâm sâknam ziŋgâwe, zo yatik zengâren kamârâpziŋandâ zâŋgom sâknam ziŋgâwe. ¹⁵Yuda a zen Propete sot Yesu Kristo zâŋgone muwe. Oi nen yatik nâŋgom moliniŋgâbi. Zen Anutuŋâ ziŋgiri mân dâp uap. Zen a kâmutŋâ kâmutŋâ kâsa otniŋgâme. ¹⁶A hân ŋâin gokŋâ den siŋgi âlip nâŋgâbe sâm pâke kwatziŋgâme. Hân ŋâin gokŋâ zen Kembugât siŋgi a upigât âkonziŋgap. Tosaziŋâ târokwap utne patâ oi tosaziŋgât op Anutugât kuk zo zengâren âsageziŋgap.

Paulo zâk zengât op umŋâ sisiwalon oip.

¹⁷Bukurâp, nen zâmbam gam narâk zi mandu yatâ op ândiwen. Sâkniŋandâ ziren mâik ŋâi ândien. Umniŋâ ko zen sot tap ziŋgitnatkât otniŋgap. ¹⁸Oi zo ga ziŋgitnatkât sâwen. Oi Paulo, nâ narâk ŋâin ŋâin gâbam ua Sataŋŋâ mâtâp pâke kwap gâip. ¹⁹Kembu Yesuŋâ gâi ko nen mâteŋan kin wan mo wangât sâtâre utnatkât nâŋgen. Nen zengâren gam nep tuugindâ bonŋâ âsageip, zorat sâtâre utnat. ²⁰Zengât op sâtâre sot umâlip upmen.

Pauloŋâ Timoteo sâŋgongui arip.

3 ¹Net zengât nâŋgâm kwâkâ op net nikiŋk Ateŋ kamânân tâtat sâwet. ²Oi net Timoteo sâŋgongoitâ zengâren gâip. Zâk bukuniŋâ Anutugât nep a ândim Kristogât siŋgi âlip sâmap. Zâkŋâ zengâren gam nâŋgâm pâlâtâziŋ mem kâtikŋan kwâpam gaap. ³Zen sâknamân ândimŋâ loribegât yatâ urâwen. Zen nâŋge. Siŋgi âlip zo sândukŋâ ândim nâŋgânatkât mân sâm niŋgip. ⁴Nen zen sot ândim den kânŋan itâ dâzâŋgowen, “Nen sâknam nâŋgâm ândinat.” Den sâwen, zo yatik âsageip, zo nâŋge. ⁵Sarâ mariŋandâ kâitzâŋgoi nep zengâren tuuwen, zo bon buŋ opapkât umnâ girem oi ândiandâ mân dâp oi a zo sâŋgungua gaap. Siŋgi âlip dâŋ mem ândie mo mân mem ândie, zorat ek nâŋgâbapkât gâip.

Timoteo zâk âburem gâip.

⁶Narâk ziren ko Timoteo zâk âburem gam nâŋgâm pâlâtâŋ sot buku orotziŋgât den siŋgi dâtnâŋgoip. Oi zen neŋgât doŋbep umâlip nâŋgâme. Oi nen ziŋgitnat sâmen. Zengoot yatik nen niŋgitnatkât sâme. ⁷Bukurâpniŋâ, nen ziren sâknam kwâkŋan ândim zengât nâŋgâm kwâkâ op umniŋ gwârâ oip. Nen yata ândimŋâ nâŋgâm pâlâtâziŋgât siŋgi nâŋgâm umniŋ diim gei ândien. ⁸Zen yatâ op Kembu sot pâlâtâŋ op kâtigem ândine umniŋ diim gei ândinat.

Kembugât den zengâren zimbapkât Pauloŋâ ninâu sâip.

⁹Zengât op Anutu mâteŋan umâlip patâ nâŋgâmen. Oi Anutu sâiwap patâ dukoinâ dâp upap. ¹⁰Nen zengâren ga ziŋgitŋâ Kembugât den

nâmbutjâ tânzângomjâ târokwap zingânatkât âsâbâj ninâu kâtikjâ sâmen. Nângâm pâlatânzinjâ njâyân pâton opapkât gwârâ uan. ¹¹ Oi Zorat Anutu Ibâniñâ sot Kembuniñâ Yesu zikņak diiniñgi zengâren gânat. ¹² Zengâren ko Kembuñâ tânzângoi buku op ândime, zo târokwap op zâine gwâlântensâi zinjâ sot a nâmbutjâ zen buku upi. Nen yatik zengât upmen. ¹³ Oi Anutuñâ tânzângoi umziñ mân loribap. Oi Kembuniñâ Yesu, zâk sot siñgi a târârakjâ, zen sot gâi zen Anutu Ibâniñangât mâtenjan um salek, toszinj buj kinbi.

Um sumun buj, um salek ândibi.

4 ¹ Bukurâpnâ, Kembu Yesu sot pâlatâj op den njâi sa nângânek. Zen ândi mâmanziñ kubik ândine zingiri âlip upap, zorat dâzângowen. Oi zen yatik op ândime. Zo yatik târokwap op zâibi.

² Nen Kembu Yesugât sâtkât den dâzângowen, zorat mân kwakme. ³ Anutuñâ itâ sâmap, “Bâliñâ birâm um salek ândibi.” Oi zorat sa nângânek. Zen laj mâman a ambân, zengât mâtâp mân lânbi. ⁴ Zen njâi zikņik zikņik Anutugâren târârak ândim zikņâ ambinņik mem galem upap. ⁵ Um kâtik a zen Anutu mân nângâñangâm âkñâlezinjangârâk ambân laj minziñgâm birâziñgâme. Zen zo yatâ mân upi. ⁶ Njâi zâk dañgon walâm bukuñangâren kâmbu oi Anutuñâ zorat hâuñâ pindâbap. Den girem zo mârumņan sâm muyagem dâzângowen. ⁷ Nen um sumun ândinatkat bujâ, um salek ândinatkat Anutuñâ diiniñgip. ⁸ Zorat njâi zâk den zo birâbap zo ko agât den bujâ, Anutugât den zo birâbap. Anutuñâ Tirik Kaapum umziñan pâmap, zo birâbap.

Um kânok op ândim nep tuunat.

⁹ Kembu zikņak buku upigât den umziñan pâmap. Zorat zen buku upigât den doņbep mân sâm kulemgunat. ¹⁰ Oi zen Makedonia hân dâp Yesugât kâmut zen buku op ândime. Zen yatik op târokwap ândine gwâlântensâbapkât dâzângowen. ¹¹ Oi den itâ sâm dâzângowen, “A ambân âkon op yen tap den laj sâlâpkume, zen yatâ mân upi. Zen ziiñangât nângâne giginâ oi bitziñandâ nepziñâ tuum kâtigem ândibi.” ¹² Zen bitziñandâ nepziñ tuum kâtigem ândim sambe kwâkņan ândim mân kwakpi. Oi um kâtik a ziñâ orot mâmeziñ zo ekñâ hurat kwatziñgâbi.

Yesu gâbapkât den.

¹³ Bukurâpnâ, zen muwe zengât a um kâtik ziñâ isem umbâlâ upme, zo yatâ upegât dâzângonâ. ¹⁴ Nen, Yesu mom mumuñan gâbâ zaarip, den zo nângâm itâ nângânat, “Yesu mom zaarip, zorat Anutuñâ zâkkât kâmut op muwe, zo mângiziñgâm diiziñgâm zâibap.” ¹⁵ Oi njâi zi Kembugât den dâzângonâ. Hânân wâgân ândeindâ Kembuñâ gâbap, narâk zoren niñâ a

muwe, zo mân kândom otzingâm zâinat. ¹⁶Narâk zoren Anutugât lâmun kwamit sot Kembugât den kwamit sot sumbem a patâgât den kwamit âsagei Kembuñâ sumbemân gâbâ gem gâbap. Gem gâi Yesu sot pâlâtân op muwe, zen kândom op zaatpi. ¹⁷Zaatnetâ bet wâgân ândinatnâ nen minduningâm zengâren târokwatningâm unumunumân diiningâm zari sumbem kabânjan Kambu sot kândiangânat. Oi Kambu sot ândim zâimânat. ¹⁸Zen den zo sâm âragum nângâm umziñ diim gei ândibi.

Kembugât narâk kek mâte upap.

5 ¹Bukurâpnâ, narâkñangât den zo wangât donjep kulemgum zingânat? ²Ziñak itâ nângâme, “Mân nângâm ândine kâsâziñ nâtigân game yatik Kembugât narâk patâ zo mân nângindâ âsagibap.” ³Oi a zen âlip lumbejan ândinat sâne narâk zorenâk tâmbetagoagon zo muyagezingâbap. Ambân kâmbonoot nâi, zâk katep âsaâsagiñ narâknâ mân nângi âsagibap, zo yatâ âsagibap. A aksik zengâren zo yatâ muyagibap. ⁴Zen ko nâtâtigân mân ândime. Zorat zen narâk zo âsagibabân kâsa ziñâ game yatâ gâi mân kwakmak upi. ⁵Zen âsaknâ sot maagât kâmut op ândie. Zen nâtik sot nâtâtikkât kâmut buñâ.

Narâk mân nângengât um gwâlâ op nebân ândinat.

⁶Zorat a nâmbutnâ ziñ uman zine zen zo yatik mân zimbi. Nen galem orangâm um wâgân ândinat. Um gulip mân utnat. ⁷Uman zânze, zen nâtik uman zime. Too kâtik nem um gulip upme, zen yatik nâtigân too nem bâlij top top muyagime. ⁸Nen ko sirâmgât siñgi op ândiennâ umniñ galem op ândinat. Oi nângâm pâlâtân sot buku orotnâ, zorân kâmbamgât hâmbâniñ upap. Oi kubiknâ diiningâmap, zorat nângânat. Zorânâ kâmbamgât irâmarâkniñâ oi akum ândinat.

⁹Zo itâgât. Anutonâ nengât kukñangât siñgi mân sâip. Kembuniñâ Yesu Kristonâ kubikniñgi zâkkât siñgi utnatkât sâmmap. ¹⁰Zâknâ nengât op moip. Zorat nen momnâ mo gwâlâ ândim zâk sot pâlâtân utnatkât yatâ oip. ¹¹Zorat zen siñgi âlip mem kâtigem ândibigât dâzângone âragwârugu op ândibi. Zen zo upme, zo yatik op ândibi.

A sâtnâ hurat kwatzingâm a nâmbut tânzângobi.

¹²Bukurâpnâ, nen den kâtiknâ nâi dâzângonâ. Zengâren sâknam nep tuume sot Kembugât kâmurân patâziñ op ândime, zen hurat kwatzingâbi. Zen den dâzângome, zo zengât sâtziñ lubi. ¹³Zen nepziñangât op buku otzingâm nângâzingâne zâibap. Oi zen um lumbe op ândibi.

¹⁴Bukurâp, nâ kindap pâron den dâzângua nângânek. A konam ândime, zen girem dâzângobi. Siñgi âlibân lorem ândie, zo tânzângobi. Oi bâbâ lolot ândime, zen yatik tânzângobi. Zo yatâ a otzingâm ândim um taan mân nângâbi.

¹⁵Bâlinj otziŋgâne hâuŋâ mâkâbegât galem oraŋgâm ândibi. Ziinâ sot a nâmbutŋâ zen kut ŋâi ŋâi âlipŋik oraŋgâm ândibi. ¹⁶Sâtâre op ândibi. ¹⁷Âsâbâŋ ninâu sâm ândibi. Mân birâbi. ¹⁸Kut ŋâi ŋâi zeŋgâren âsagei sâiwap sâbi. Zo Yesu Kristogât op sâbigât Anutuŋâ sâm ziŋgap.

¹⁹Tirik Kaapungât kârâp zo mân lâmuŋbi. Kaapungât den mân kwâkâbi. ²⁰Anutugât den zo sapsune nâŋgâne yenŋâ mân upap. ²¹Den zo nâŋgâm kâsâpkubi. Âlipŋâ oi mem ândibi. ²²Bâlinjâ top topŋâ zo birâbi.

Mâsop den.

²³Lumberjâ mariŋâ, Anutu, zikŋak saŋgonziŋgâm kubikziŋgi um salek op naŋgâbi. Oi kaapum sot um dâpziŋ sot sâkziŋ hâlâlu zei Kambu Yesu Kristo, zâkkât takâtakâŋan tosaziŋ buŋ kinbi. ²⁴Gâsuziŋgiŋâ sâi kâtigemap, zâk zorat nep tuum naŋgâbap.

²⁵Bukurâp, zen nengât op ninâu sâbi.

²⁶Yesugât kâmut zen Kembugât op buku buku op luyangâbi.

²⁷Nâ Kembugât mâteŋan dâzâŋgobâ. Zen ekap zi Yesugât kâmut aksik sâlâpkum ziŋgâne nâŋgâbi.

²⁸Kembuniŋâ Yesu Kristo, zâkŋâ tânzâŋgoi um lumbe zeŋgâren zimbap.

Zo yatik.